

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ว่าด้วยการบริหารโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตราจารย์พระราชทานแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนที่จะสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง จึงได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแก่กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอันเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ยกกระดับสวัสดิการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพในการสร้างโอกาสและอาชีพการจ้างงานกลุ่มประชาชนผู้มีรายได้น้อยและเพื่อให้ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศไทยตามแนวคิด “ประเทศไทย ๔.๐” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ ในการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และแก้ปัญหาจำเป็นเร่งด่วน สนับสนุนการจ้างงาน และต่อยอด โครงการเดิม ตลอดจนเพื่อดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่ชุมชนเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมศักยภาพ ในการประกอบอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๕) และ ๑๙ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมติคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ จึงได้ออกระเบียบ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตราจารย์พระราชทานแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหาร โครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ บทบัญญัติของระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่ขัด หรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“กองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนชุมชนเมืองในพื้นที่จังหวัด แล้วแต่กรณี

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตเทศบาล เมืองพัทยา หรือเขตพื้นที่อื่น ทั้งนี้ โดยมีขอบเขตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมอบหมายหรือแต่งตั้ง ให้ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชัฐ

“คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“กรรมการกองทุนหมู่บ้าน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง แล้วแต่กรณี

“คณะผู้รับผิดชอบโครงการ” หมายความว่า คณะบุคคล หรือคณะทำงาน แล้วแต่กรณี ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมสมาชิก เพื่อบริหารงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“สำนักงาน สาขา” หมายความว่า สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สาขาตามเขตพื้นที่รับผิดชอบในภูมิภาค

“ศูนย์ปฏิบัติการ” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารอื่นที่คณะกรรมการกำหนด

“ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“บัญชีพระราชัฐ” หมายความว่า บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของกองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนชุมชนเมือง ซึ่งเปิดไว้รองรับเงินจัดสรรงบประมาณโครงการจากรัฐบาล

“โครงการ” หมายความว่า โครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชัฐ

“โครงสร้างพื้นฐาน” หมายความว่า โครงสร้างพื้นฐานในชุมชน เช่น ยุ้งฉางชุมชน โรงตากพืชผลทางการเกษตร โรงสีชุมชน โรงงานผลิตปุ๋ยประจำชุมชน การจัดทำแหล่งน้ำเก็บน้ำชุมชนและเครื่องจักรสำหรับแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

วัตถุประสงค์และกรอบหลักเกณฑ์การดำเนินโครงการ

ข้อ ๗ กองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจและการลงทุนตามโมเดล “ประเทศไทย ๔.๐” โดยใช้ความหลากหลายทางทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดคุณค่า และประโยชน์สูงสุดอันนำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยนวัตกรรมใหม่

(๒) เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาของหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยศาสตร์พระราชา

(๓) เพื่อเพิ่มศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเป็นกลไกการพัฒนาและสนับสนุนการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ รวมถึงส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน

(๔) เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้มีรายได้น้อย โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นสมาชิกกองทุน ในการเข้าถึงแหล่งทุน การแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ การจัดสวัสดิการ และการส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ของคนในหมู่บ้านและชุมชน

(๕) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนต่อยอดการดำเนินงานโครงการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ และโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ ให้มีการพัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

(๖) เพื่อเสริมสร้างและปลูกจิตสำนึกในการบริหารงบประมาณ ดำเนินการกิจกรรมตามความต้องการของหมู่บ้านและชุมชน โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และเตรียมความพร้อมขององค์กรภาคประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน

(๗) เพื่อให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีพลังและมีเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินการและสอดคล้องกับแนวทางไทยนิยมยั่งยืน

(๘) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๙) เพื่อซื้อ จัดหา รับ เช่า เช่าซื้อ ถูกรวมสิทธิ์ ครอบครอง ปรับปรุง ใช้ และจัดการโดยประการอื่น ซึ่งทรัพย์สินใด ๆ ตลอดจนดอกผลของทรัพย์สิน รวมทั้งการขาย โอน จำนอง จำนำ แลกเปลี่ยน และจำหน่ายทรัพย์สิน อันเกิดจากการดำเนินโครงการ

ข้อ ๘ คณะอนุกรรมการอาจกำหนดวัตถุประสงค์ให้กองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินโครงการเพิ่มเติมได้ ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศคณะอนุกรรมการกำหนด

หมวด ๒

คณะอนุกรรมการ

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการมอบหมาย หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชาตามแนวทางพระราชรัฐ ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดกรอบ แนวทางในการพิจารณา และอนุมัติโครงการ
  - (๒) พิจารณาและอนุมัติแผนงาน โครงการที่เสนอขอใช้งบประมาณโครงการพัฒนาหมู่บ้าน และชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชรัฐ ตามแนวทางการดำเนินงาน ที่คณะกรรมการกำหนด
  - (๓) พิจารณาจัดสรรงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่กำหนด
  - (๔) ประมวลและวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการที่ได้รับการอนุมัติแล้ว เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ
  - (๕) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือ การปฏิบัติงาน หรือติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชรัฐ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ
  - (๖) ออกระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ เงื่อนไขและวิธีการตามระเบียบ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหลักการ ของโครงการ
  - (๗) รายงานผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติทราบ
  - (๘) กำหนดวัตถุประสงค์ให้กองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินโครงการเพิ่มเติมได้ตามประกาศ ที่คณะอนุกรรมการกำหนด
  - (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่นายกรัฐมนตรียมอบหมายให้กำกับดูแลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ
- ข้อ ๑๐ ให้ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดในแต่ละจังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าสำนักงาน สาขา มีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ตลอดจนการดำเนินงานของ สทบ. ตามแนวทาง ที่คณะอนุกรรมการกำหนด

หมวด ๓

การขอรับการจัดสรรงบประมาณ

ข้อ ๑๑ กองทุนหมู่บ้านที่มีความประสงค์จะขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณตามโครงการ สามารถยื่นแบบคำขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณโครงการได้ตามแนวทางและวิธีการ ที่คณะอนุกรรมการกำหนด

ให้กองทุนหมู่บ้านเปิดบัญชีประชาชนไว้กับธนาคาร เพื่อรองรับการโอนเงินงบประมาณเข้าบัญชีประชาชน เว้นแต่กองทุนหมู่บ้านได้เปิดบัญชีประชาชนไว้แล้วก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้กองทุนหมู่บ้าน

ที่เปิดบัญชีประชาชนจัดทำเอกสารยินยอมการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีประชาชนเป็นของสำนักงาน และให้มีอำนาจให้ธนาคารโอน ถอนคืนสำนักงาน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน สามารถจัดสรรงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการได้ ไม่เกินร้อยละ ๓ ของเงินงบประมาณโครงการที่ได้รับการจัดสรร

ข้อ ๑๒ กองทุนหมู่บ้านสามารถนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไปร่วมดำเนินงานกับกองทุนหมู่บ้านอื่นได้ หรือต่อยอดโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ และโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ หรือต่อยอดกิจกรรมของกลุ่มองค์กรวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามมติที่ประชุมสมาชิก และเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมหมู่บ้านหรือชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการให้คัดเลือกคณะกรรมการบริหารจากตัวแทนกองทุนหมู่บ้าน แต่ละแห่ง ๑ คณะ สำหรับสัดส่วนคณะกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้กำหนดร่วมกัน และการจัดทำระบบบัญชี ให้จัดทำในลักษณะรวมกิจการเป็นกิจการเดียว โดยให้มีรูปแบบตามข้อ ๓๕ กำหนด หากจำเป็นต้องขอมติจากสมาชิกในการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับ ให้กองทุนหมู่บ้านแต่ละแห่งเรียกประชุมสมาชิกโดยองค์ประชุมให้เป็นไปตามข้อ ๑๓ โดยให้ถือตามมติของที่ประชุมสมาชิกด้วยการเปรียบเทียบสัดส่วนของสมาชิกทั้งหมดของทุกกองทุน

ข้อ ๑๓ การดำเนินงานต้องบริหารจัดการด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ทุกขั้นตอนการนำเงินงบประมาณตามโครงการไปใช้เป็นเงินทุนให้สมาชิกกู้ยืม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคลจะกระทำมิได้ หากฝ่าฝืนผู้กระทำในฐานะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะต้องรับผิดชอบความเสียหายทั้งหมดและถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณโครงการให้จัดประชุมสมาชิก โดยมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือตามที่คณะอนุกรรมการกำหนด เพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการโดยคำนึงถึงหลักการประชารัฐ และคณะผู้รับผิดชอบโครงการ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิก ซึ่งจำนวนองค์คณะ องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตามแนวทางและวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านดำเนินการเสนอโครงการและเอกสารรายงานการประชุมสมาชิก พร้อมเอกสารประกอบ ตามแนวทางและวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๕ คณะอนุกรรมการอาจกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ตลอดจนองค์ประชุม เพื่อให้สามารถจัดประชุมสมาชิกสำหรับการขอรับเงินสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการ ในกรณีที่กองทุนหมู่บ้านไม่สามารถจัดประชุมสมาชิกได้ โดยให้กองทุนหมู่บ้านรายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการประชุมสมาชิกให้สำนักงานทราบ เพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการพิจารณา

ข้อ ๑๖ การเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมโครงการ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จัดประชุมสมาชิก โดยมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือตามที่ คณะอนุกรรมการกำหนด เพื่อมีมติเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิ่มเติมโครงการ โดยกระบวนการ ให้เป็นไปตามแนวทางและวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบาย

หมวด ๔

การจัดสรรงบประมาณให้กองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๑๗ การจัดสรรงบประมาณตามโครงการให้จัดสรรโดยยึดหลักความเป็นจริง โดยคำนึงถึง หลักการประชาธิปไตย และตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยกองทุนหมู่บ้านที่โครงการได้รับการอนุมัติจะได้รับ การจัดสรรเงินงบประมาณ กองทุนหมู่บ้านละไม่เกินสามแสนบาท

การจัดสรรงบประมาณนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ข้างต้นให้สามารถดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะอนุกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๘ เมื่อคณะอนุกรรมการได้อนุมัติโครงการให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว ให้สำนักงานแจ้งผลการอนุมัติและจัดสรรงบประมาณให้กองทุนหมู่บ้านทราบ

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่กองทุนหมู่บ้านได้เสนอโครงการ แต่ไม่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินโครงการ อันเนื่องมาจากเหตุใดก็ตาม ให้สำนักงานแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านทราบผลการพิจารณา พร้อมเหตุผล การไม่ได้รับการอนุมัติ เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป ภายในระยะเวลาที่กำหนด นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

หมวด ๕

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและการบริหารโครงการ

ข้อ ๒๐ กองทุนหมู่บ้านจะเริ่มดำเนินโครงการได้ต่อเมื่อได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณ เข้าบัญชีประชาธิปไตยของกองทุนหมู่บ้านแล้ว

ข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการในการจัดซื้อ จัดจ้าง การจัดทำบัญชีและการเงิน การติดตามและตรวจสอบ และการดำเนินการอื่นใด ทั้งนี้ ให้เป็นไป ตามแนวทางที่คณะอนุกรรมการกำหนด

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ของกองทุนหมู่บ้านสำหรับการบริหารงานโครงการ โดยมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังนี้

- (๑) หน้าที่ของคณะกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๒) การบริหารงบประมาณ
- (๓) การจัดทำบัญชีและการเงิน

(๔) การจัดทำทะเบียนและบริหารทรัพย์สิน

(๕) การประเมิน ตรวจสอบและบริหารความเสี่ยง

(๖) การจัดสรรกำไรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

ข้อ ๒๓ การทำนิติกรรม สัญญา เกี่ยวกับโครงการต้องกระทำภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ตามข้อ ๖ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการโดยกองทุนหมู่บ้าน

ข้อ ๒๔ สำนักงานสามารถจัดทำคู่มือ แนวทาง วิธีการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านถือปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบมาตรฐานเดียวกันได้

ข้อ ๒๕ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงโครงการ แก้ไขหรือเพิ่มเติมโครงการ ให้กองทุนหมู่บ้านหรือคณะผู้รับผิดชอบโครงการ ชะลอการใช้จ่ายเงินโครงการไว้ก่อนจนกว่าการดำเนินการตามข้อ ๑๕ จะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ในกิจกรรมใดของโครงการที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขหรือเพิ่มเติมโครงการให้ดำเนินโครงการต่อไปภายใต้งบประมาณนั้น

ข้อ ๒๖ ทรัพย์สินที่เกิดจากการดำเนินงานภายใต้เงินงบประมาณโครงการนี้ ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของกองทุนหมู่บ้าน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์วิธีการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๒๗ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการอาจออกประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งเพื่อกำหนดการดำเนินงานบริหารโครงการเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๒๘ กองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการต้องพิจารณากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ประกอบการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ

หมวด ๖

การตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงาน

ข้อ ๒๙ กรณีมีผู้ร้องเรียน หรือสำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา หรือศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด ตรวจสอบพบว่า การบริหารโครงการไม่เป็นไปตามคู่มือ แนวทาง วิธีการดำเนินงานตามโครงการที่คณะอนุกรรมการ หรือสำนักงานกำหนด หรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านหรือชุมชน แล้วแต่กรณี ในระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสำนักงาน สาขา มีอำนาจแจ้งระงับการเบิกจ่ายเงินออกจากบัญชีภาครัฐไว้เป็นการชั่วคราว หรือชะลอการดำเนินโครงการไว้เป็นการชั่วคราว ได้โดยมีหนังสือไปยังธนาคารเพื่อระงับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ หรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือคณะผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

กรณีมีการเบิกถอนเงินงบประมาณออกจากบัญชีภาครัฐแล้ว ให้ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสำนักงาน สาขา มีอำนาจแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านนำเงินกลับเข้าบัญชีภาครัฐไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จ

เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเสร็จและเห็นว่าการบริหารโครงการไม่เป็นไปตามหลักประชารัฐ หรือไม่เป็นไปตามแนวทางและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด หรือไม่เป็นไปตามคู่มือ แนวทาง วิธีการดำเนินงานตามโครงการที่สำนักงานกำหนด หรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านหรือชุมชนจริง ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกเงินงบประมาณคืนทั้งหมดหรือบางส่วน รวมทั้งดอกเบี้ย แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ผู้อำนวยการสามารถมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ เพื่อดำเนินการให้ความคุ้มครอง เรียกค่าเสียหาย ฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งในทางแพ่งและอาญา

เมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าการบริหารโครงการเป็นไปตามหลักประชารัฐ แนวทางและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด คู่มือ แนวทาง วิธีการดำเนินงานตามโครงการที่สำนักงานกำหนด ชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านหรือชุมชน ให้ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าสำนักงาน สาขา มีหนังสือแจ้งไปยังกองทุนหมู่บ้านให้ดำเนินการบริหารจัดการเงินงบประมาณต่อไป

ข้อ ๓๐ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง สำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา หรือศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด สามารถเรียกประชุม บุคคล เอกสาร หรือประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานในพื้นที่ ให้ตรวจสอบหรือร่วมตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจน

ข้อ ๓๑ กรณีสำนักงาน หรือกองทุนหมู่บ้านพบว่าเกิดความเสียหายในทางแพ่งเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ อันเกิดจากบุคคลอื่นที่กองทุนหมู่บ้านไปกระทำนิติกรรม สัญญา ให้กองทุนหมู่บ้าน ดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมาย เพื่อเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทน ค่าเสียหาย ต่อผู้เกี่ยวข้อง

กรณีกองทุนหมู่บ้านไม่ดำเนินการ ให้ผู้อำนวยการ หรือบุคคลที่ผู้อำนวยการมอบหมายเรียกเงินงบประมาณคืนทั้งหมดหรือบางส่วนรวมดอกเบี้ย ตลอดทั้งค่าเสียหายอันเกิดจากการไม่กระทำการนั้นจากกองทุนหมู่บ้าน หรือจากกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หรือจากคณะผู้รับผิดชอบโครงการที่ไม่ดำเนินการ จนทำให้เกิดความเสียหายแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๒ กรณีกองทุนหมู่บ้าน หรือกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่เห็นด้วยกับการเรียกเงินงบประมาณคืนทั้งหมดหรือบางส่วน รวมดอกเบี้ย กองทุนหมู่บ้านสามารถอุทธรณ์เป็นหนังสือมายังผู้อำนวยการได้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เรียกเงินคืน

ทั้งนี้ หากเป็นการอุทธรณ์เพื่อประโยชน์ของบุคคลหนึ่ง บุคคลใด ซึ่งมีใช้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากคำร้อง สำนักงานจะไม่รับเรื่องในการอุทธรณ์ในคราวนั้นก็ได้

ข้อ ๓๓ ให้กองทุนหมู่บ้าน รายงานผลการดำเนินโครงการและรายงานการใช้จ่ายเงินต่อสำนักงาน ตามแนวทางและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๓๔ ผู้อำนวยการอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายคณะทำงานหรือบุคคล เพื่อตรวจสอบ สอบทาน ติดตามและประเมินผล หรือดำเนินการอื่นใดในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ และรายงานต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๕ หากตรวจสอบพบว่ากองทุนหมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณไปดำเนินการตามโครงการแล้ว แต่มีเหตุให้หยุดดำเนินการ ให้สำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา สรุปผลการตรวจสอบโดยระบุสาเหตุ และเสนอแนวทางการแก้ไขให้คณะกรรมการพิจารณา

ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงาน หรือเชิญหน่วยงาน ส่วนราชการ หรือองค์กร ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนองค์ความรู้ งบประมาณ หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้กองทุนหมู่บ้านสามารถบริหารกิจกรรม หรือกิจการได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากหยุดดำเนินการเกินกว่า ๑๘๐ วัน แต่ไม่แจ้งให้สำนักงาน หรือสำนักงาน สาขา ทราบจนเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ต่อกองทุนหมู่บ้าน และส่วนรวม กองทุนหมู่บ้านจะต้องรับผิดชอบความเสียหายเต็มจำนวนตามงบประมาณที่ได้รับ คืนแก่สำนักงานตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๗

การทำบัญชีและการตรวจสอบ

ข้อ ๓๖ ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจัดทำบัญชีของโครงการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการกำหนด และจัดทำบัญชีรับ - จ่ายอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง รวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานประจำปี รายงานผลให้สมาชิกทราบและรายงานผลให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง (๓๑ ธันวาคมของทุกปี)

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงินการบัญชี พัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นหลัก

ข้อ ๓๗ กำไรสุทธิที่เกิดจากการดำเนินงานของโครงการให้นำเข้าบัญชีประชาชน หรือบัญชี ของกลุ่มองค์กรวิสาหกิจชุมชน

เมื่อสิ้นปีบัญชีหากปรากฏว่าปีใดมีกำไรสุทธิคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสามารถนำกำไรสุทธิ มาจัดสรรได้ ทั้งนี้ ให้มีการจัดสรรเป็นเงินสมทบบัญชีประชาชน เพื่อเป็นเงินทุนในการดำเนินโครงการ และเงินอื่นตามระเบียบที่กองทุนหมู่บ้านกำหนด

การจัดสรรกำไรสุทธิบัญชีประชาชน ให้คำนึงถึงประโยชน์ สวัสดิภาพ สวัสดิการ ของสมาชิก และประชาชน การมีส่วนร่วมของกองทุนหมู่บ้านที่ดำเนินโครงการ ให้สามารถดำเนินโครงการเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ และกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

คณะกรรมการสามารถกำหนดให้มีการจัดสรรกำไรสุทธิของบัญชีประชาชนเพิ่มเติมได้ เพื่อประโยชน์ของการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๘ การใด ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ตลอดจนกองทุนหมู่บ้านที่ได้กระทำหรือดำเนินการภายใต้นโยบาย แนวทาง ระเบียบ ประกาศและคำสั่ง ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการบริหารโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ตามแนวทางพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ถือเป็นการดำเนินโครงการตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๙ ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะอนุกรรมการหรือมีแต่ไม่สามารถจัดการประชุมคณะอนุกรรมการได้ ให้อำนาจของคณะอนุกรรมการตามระเบียบนี้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ จนกว่าจะมีคณะอนุกรรมการหรือจนกว่าจะประชุมคณะอนุกรรมการได้

ข้อ ๔๐ ให้ทุกกองทุนหมู่บ้านที่เปิดบัญชีประชาชาติจัดทำเอกสารยินยอมการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีประชาชาติเป็นของสำนักงาน และให้มีอำนาจให้ธนาคารโอน ถอนคืนสำนักงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สุวัจน์ ตันยวรรธนะ

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ